

10. juli 2018
Sagsnr. NMK-522-00387
KlagelD: 185013
RIFLI-NMKN

AFGØRELSE

i sag om lovliggørende dispensation til en teltilbygning til Kokkedal Slot inden for fredning af Kokkedal-Sophienberg jorderne i Hørsholm Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 (fredningsdispensation).¹

Miljø og Fødevareklagenævnet ændrer Fredningsnævnet for Nordsjællands afgørelse af 30. april 2017 om lovliggørende dispensation til at beholde en teltilbygning, der er opført i tilknytning til Kokkedal Slot på matr. nr. ■■■ Vallerød By, Hørsholm, beliggende A 1 , 2970 Hørsholm, til et afslag.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.² Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, har behandlet sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR nr. 37795526
EAN nr. 5798000026070
nmkn@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017 om naturbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 28. maj 2017 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening Hørsholm.

Klager har navnlig anført, at den opførte teltilbygning er i strid med fredningens formål, og at den påvirker Kokkedal Slots udseende og anvendelse i negativ retning.

Sagens oplysninger

Sagen omhandler lovliggørelse af en 165 m² stor teltilbygning, der er opført på terrassen foran Kokkedal Slot i direkte tilknytning til slottet.

Arealet er omfattet af Fredningsnævnet for Frederiksborg sydlige områdes kendelse af 21. december 1977 om fredning af del af ejendommen matr. nr. ■■■ m.fl. Vallerød by, Rungsted sogn, Kokkedal-Sophienberg jorderne.

Fredningen omfatter et ca. 148 ha stort areal sydøst for Kokkedal mellem Øresund og Kystbanen, og ejes i det hele af Hørsholm Kommune. Kokkedal Slot ligger centralt i det fredede område, der for en stor dels vedkommende udgøres af Kokkedal Golfklubs bane. Arealet umiddelbart syd for slottet er udlagt som en større plæne, hvortil der er offentlig adgang.

Teltilbygningen

Teltilbygningen, der er opført på sydsiden af slottet, svarer i udstrækning til den hævdede terrasse, hvorpå den er opført. Tilbygningen dækker over de ni midterste fag af stueetagens sydfacade, og er ifølge det oplyste opført som en let stålkonstruktion. Tilbygningen har ifølge ansøgningsmaterialet en højde på mellem ca. 4,5 m (tættest på slottets facade) og ca. 2,8 m (ved terrassens kant).

Teltilbygningen anvendes i forbindelse med driften af slottet som hotel- og konferencevirksomhed. I tilbygningen kan dækkes op til 68 kuverter. Slottets øvrige kapacitet omfatter i alt 250 kuverter, bestående af 70 kuverter i slotskælderen, 80 kuverter i stueetagen samt 100 kuverter på førstesalen til selskaber. Ifølge ansøgningen forventes teltilbygningen anvendt i minimum 8 måneder af året.

Sagens forhistorie

Fredningen af Kokkedal-Sophienberg jorderne blev i 1977 rejst af Hørsholm Kommune efter en lang forudgående proces, der startede med kommunens køb af Kokkedal Slot med tilhørende jorder i 1963, hvor det var forudsat, at 2/3 dele af arealerne skulle fredes.

Formålet med fredningen fremgår af fredningskendelsens pkt. A:

”Formålet med nærværende fredning er at bevare landskabet omkring Kokkedal, således, at området til stadighed kan bevares og tillige udbygges med hensyn til naturvidenskabelige værdier, herunder varetagelse af undervisningsmæssige interesser, og med hensyn til de med en landskabsbevarelse forenelig rekreativ anvendelse af de fredede arealer.

Bygninger tillades anvendt til landbrugsmæssige formål, kulturelle formål, klub- og mødevirksomhed og med tilknytning hertil mindre restaurations- og hotelvirksomhed.”

Om baggrunden for fredningen fremgår det blandt andet af fredningskendelsen, at fredningsforslaget blev udarbejdet på baggrund af en byplanvedtægt fra 1976. Det fremgår desuden af kendelsen og af senere afgørelser i henhold hertil, at det endelige fredningsforslag havde karakter af et forlig, der blev indgået efter forhandlinger mellem kommunen, golfklubben og Danmarks Naturfredningsforening.

Hørsholm Kommune foreslog i 1986 en ændring af fredningen for et ca. 10 ha stort areal omkring Kokkedal Slot og A 2 . Ændringsforslaget skulle blandt andet muliggøre indretning af restaurations-, hotel- og kursuscenter i slottets eksisterende bygninger, opførelse af en ny bygning til samme formål samt anlæg af parkeringspladser.

Forslaget blev i 1987 vedtaget af fredningsnævnet, men blev efterfølgende ophævet af Overfredningsnævnet, idet Overfredningsnævnet ikke fandt, at kommunen havde godtgjort nogen nødvendighed for, at fredningen fra 1977 burde ændres i strid med det oprindelige fredningsformål.³

Overfredningsnævnet udtalte i afgørelsen blandt andet følgende om anvendelsen af bygninger i det fredede område:

³ Naturfredningsnævnet for Frederiksborg Amts sydlige fredningskreds' afgørelse af 24. februar 1987 (FS 14/86) og Overfredningsnævnets afgørelse af 19. november 1987 (2707/87).

”Formålsbestemmelsen i fredningskendelsen af 21. december 1977 indeholder en begrænsning af den tilladte anvendelse af bygninger i fredningsområdet. Den omstændighed, at begrænsningen er indeholdt i formålsangivelsen, må anses som udtryk for, at forholdet er tillagt væsentlig betydning under de drøftelser mellem Kommunalbestyrelsen, Fredningsplanudvalget og Danmarks Naturfredningsforening, som førte til en enig indstilling til Fredningsnævnet om at gennemføre fredningen med det indhold, som fremgår af kendelsen.”

Efter mange års forfald af Kokkedal Slot ansøgte Hørsholm Kommune i november 2005 på vegne af den daværende ejer af slottet om dispensation fra fredningen til at gennemføre en større renovering og udbygning af bygningerne på slotsområdet.

Fredningsnævnet meddelte den 20. marts 2006 dispensation til at ombygge og indrette Kokkedal Slot og flere af de øvrige bygninger til hotel-, restaurant- og konferencevirksomhed. Projektet omfattede blandt andet, at slottet blev udvidet med 6 kviste på sydfacaden, samt at terrassen blev udvidet fra 25 m² til 160 m². Herudover blev både slottet og herskabsstalden indrettet til hotel- og konferencevirksomhed. Forpagterboligen blev genopbygget og udvidet med henblik på anvendelse som hotelværelser og –lejligheder, og der blev opført en ny bygning på slotsområdet ved siden af forpagterboligen, som også skulle anvendes til hotelværelser og –lejligheder. Dispensationen omfattede herudover også etablering af et antal parkeringspladser på arealerne omkring slottet. Af afgørelsen fremgår blandt andet, at fredningsnævnet anså det godkendte projekt for at være foreneligt med fredningens formål. Herudover er afgørelsen ikke nærmere begrundet.⁴

Den 27. december 2006 meddelte fredningsnævnet supplerende dispensation til blandt andet at ændre udformningen af den nye bygning og til at etablere en rampe, der skulle gøre adgangen til bygningerne i området mere tilgængelige for handicappede. Fredningsnævnet henviste i afgørelsen til, at Frederiksborg Amt i forbindelse med sagen blandt andet havde bemærket, at det ansøgte skulle ses på baggrund af, at det tidligere godkendte projekt blev tilgodeset med en vidtrækkende dispensation. Fredningsnævnet fandt, med udgangspunkt i dispensationen af 20. marts 2006, at det ansøgte var foreneligt med fredningens formål og af underordnet betydning i forhold hertil.⁵

⁴ Fredningsnævnets afgørelse af 20. marts 2006 (FS 11/05).

⁵ Fredningsnævnets afgørelse af 27. december 2006 (FS 81/2006).

Den 26. oktober 2014 meddelte fredningsnævnet en principgodkendelse til opførelse af et væksthuse på max. 90 m², der skulle anvendes i forbindelse med den eksisterende restaurations- og hotelvirksomhed. Fredningsnævnet bemærkede i afgørelsen blandt andet, at det skitserede projekt var søgt indpasset i stedets historiske ramme, og ikke ville fremstå som et klart fremmedelement i forhold til omgivelserne, samt at brugen af væksthuset ville fremstå som en naturlig del af slottets restaurations- og hotelvirksomhed og samtidig være offentligt tilgængeligt. Fredningsnævnet har ikke meddelt dispensation til et endeligt projekt, og en opførelse af væksthuset er således ikke på nuværende tidspunkt realiseret.⁶

Natur- og planforhold

Der er ikke udpeget Natura 2000-områder inden for fredningen. Nærmeste Natura 2000-område ligger knap 9 km væk.

Kokkedal Slot og arealerne omkring slottet er i Hørsholm Kommunes kommuneplan 2017 omfattet af rammeområde 1.E12, der udlægger området til erhvervs- og offentlige formål.

Arealet er desuden omfattet af delområde F1 i kommunens partielle byplanvedtægt nr. 22 for Kokkedal-området, der trådte i kraft i januar 1976. Af vedtægten fremgår følgende om Område F (Rekreative områder):

”3.2.1. Område F, der består af delområderne F1 og F2 må kun anvendes i overensstemmelse med en fredningsdeklaration, der agtes tinglyst på området og udformet efter de i stk. 3.2.2. og stk. 3.2.3. angivne hovedretningslinjer.
3.2.2. Den eksisterende bebyggelse inden for delområde F1 må kun udvides i overensstemmelse med fredningsdeklarationens bestemmelser.
3.2.3. Delområde F2 skal friholdes for bebyggelse, der ikke har direkte tilknytning til friarealernes anvendelse.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet foretog i forbindelse med behandling af sagen besigtigelse af fredningsområdet, og havde forud for besigtigelsen modtaget bemærkninger til sagen fra Hørsholm Kommune, Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA, nu del af Miljøstyrelsen) og klager.

Af Hørsholm Kommunes bemærkninger fremgår det, at sagen den 26. september 2016 blev behandlet af kommunalbestyrelsen, der besluttede at anbefale en dispensation til at beholde teltilbygningen, idet det ikke ville

⁶ Fredningsnævnets afgørelse af 26. oktober 2014 (FS 028/2014).

kunne udelukkes, at der kunne meddeles dispensation. Kommunen vurderede i den forbindelse blandt andet, at hovedkompositionen af slottets facade stadig vil være tydelig og let aflæselig, selvom teltilbygningen er permanent opstillet og dækker over de ni midterste fag af stueetagens facade. Kommunen bemærkede desuden, at teltilbygningen er et reversibelt indgreb og let vil kunne fjernes uden at efterlade spor på bygningen.

Det fremgår endvidere af kommunens bemærkninger, at kommunalbestyrelsen samtidig besluttede, at der skulle indledes forhandling med Kokkedal Slot om en bedre udnyttelse af den eksisterende parkeringskapacitet.⁷

SVANA henviste navnlig til det i Overfredningsnævnets afgørelse af 19. november 1987 anførte om formålsbestemmelsens indhold om begrænsningen af anvendelsen af bygningerne i fredningsområdet.

SVANA vurderede derudover, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Klager anbefalede fredningsnævnet at meddele afslag på det ansøgte, idet der ikke bør ske yderligere udvidelse af bygningsarealet eller forøgelse af restaurantens kapacitet.

Efter klagers opfattelse tog fredningsnævnet i forbindelse med behandlingen af sagerne fra 2006 om blandt andet ombygningen af slottet omhyggeligt og endelig stilling til antallet af bygninger og tilbygninger i slotsområdet samt til bygningernes udseende, placering og omfang.

Klager anførte desuden, at restaurantens kapacitet med den ansøgte forøgelse af kuvertantallet vil udvides til i alt 318 kuverter, hvilket er betydeligt mere end den nuværende kapacitet på 250 som fredningsnævnet godkendte i 2006. Efter klagers opfattelse kan en sådan udvidelse ikke rummes inden for fredningens formålsbestemmelse om blandt andet bygninger til ”mindre restaurationsvirksomhed”.

Endvidere bemærkede klager, at en udvidelse af kapaciteten vil påvirke behovet for yderligere parkeringspladser i området betydeligt, hvilket ikke var belyst.

⁷ Hørsholm Kommunes bemærkninger er fremsendt til fredningsnævnet den 24. oktober 2016 i forbindelse med videresendelse af ansøgningen.

Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet traf den 30. april 2017 afgørelse om at meddele dispensation i henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at beholde teltbygningen.

Afgørelsen blev truffet efter afstemning, hvor to af nævnets medlemmer stemte for at meddele dispensation, mens et medlem (formanden) stemte for at meddele afslag.

Af fredningsnævnets for afgørelsen begrundelse fremgår følgende:

”2 medlemmer bemærker, at det ansøgte ud fra en driftsmæssig vurdering må antages at være velbegrundet. Disse medlemmer finder endvidere ud fra en samlet vurdering af det ansøgte og af tilsvarende grunde, som tidligere meddelte tilladelser er givet efter, at den etablerede teltbygning ikke påvirker omgivelserne eller det samlede bygningsudtryk på en sådan vis i relation til de fredningsmæssige hensyn, som fredningen tilsigter at beskytte, at det ansøgte ikke kan tillades ved dispensation. Præcedenshensyn eller andre forhold findes heller ikke at være til hinder for det ansøgte. Disse medlemmer bemærker endelig, at det kan lægges til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4, og stemmer herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, for at meddele dispensation til det ansøgte.

1 medlem bemærker, at det i fredningens formålsbestemmelse blandt andet er angivet, at bygninger i fredningsområdet tillades anvendt til landbrugsmæssige formål, kulturelle formål, klub- og mødevirksomhed og med tilknytning hertil mindre restaurations- og hotelvirksomhed. Som angivet i udtalelsen af 23. november 2016 fra Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, hvor der også er citeret fra forhandlingerne i forbindelse med fredningsafgørelsen, må det antages, at de angivne bygningsmæssige begrænsninger er tillagt væsentlig betydning i forbindelse med fredningen og dennes formål. Fredningsnævnet har efter fredningen i en række tilfælde meddelt dispensationer, som blandt andet har bevirket, at den eksisterende restaurations- og hotelvirksomhed har kunnet udvides. Fredningsnævnet har derudover på særligt angivet grundlag meddelt principgodkendelse til etablering af et større væksthuse til brug for denne virksomhed. Den ansøgte teltbygning er af ikke ubetydelig størrelse og adskiller sig markant fra den eksisterende slotsbygning både i udformning og materialevalg. Teltbygningen fremstår samlet set således forskellig fra slottet og den øvrige bygningsmasse omkring slottet, og teltbygningen indebærer en ikke lille udvidelse af den virksomhed, der drives fra slottet og de dertil knyttede bygninger. Realisering af det tidligere principgodkendte væksthuse vil

endvidere medføre en udvidelse af den eksisterende virksomhed. Det må antages, at dispensation til en væsentlig større virksomhed end den tidligere tilladte vil have afledede følgevirkninger i relation til færdslen i området og den almindelige publikumsbenyttelse af det fredede område. På denne baggrund finder dette medlem, at denne del af det ansøgte ikke kan tillades ved dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorfor dette medlem stemmer for at meddele afslag.”

Fredningsnævnet traf samtidig afgørelse om at meddele afslag på lovliggørende dispensation til at beholde to fritstående teltpavilloner, der var opstillet neden for slottets terrasse. Denne del af afgørelsen er ikke påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagens indhold

Klager har indledningsvist anført, at det ansøgte er i strid med fredningens formål, idet opførelsen af teltilbygningen reelt forøger slottets bygningsmasse med én etage ud mod parken. Klager henviser i den forbindelse til Overfredningsnævnets udtalelse om fredningens formål i afgørelsen om ophævelse af fredningsnævnets afgørelse om at ændre fredningen for et areal omkring slottet af 19. november 1987.

Klager har påpeget en række forhold om det ansøgte påvirkning af slottet i dets nuværende udformning, herunder:

- Teltilbygningen forøger i ikke-ubetydeligt omfang restaurantens kapacitet.
- Teltilbygningen ændrer slottets udseende i forhold til de i 2006 tilladte ændringer. Blandt andet ændres slottets facade mod syd, idet teltilbygningen fremstår som en ny fremskudt etage.
- Teltilbygningen adskiller sig markant fra slotsbygningen i udformning og materialevalg.
- Teltilbygningen er af permanent karakter og vil vedvarende ødelægge det arkitektoniske indtryk af den genskabte slotsbygning.

Klager har desuden anført, at den meddelte dispensation udhuler fredningen, idet den vil skabe uønsket præcedens.

Klager har endvidere bemærket, at driftsmæssige forhold ikke er en tilstrækkelig begrundelse for at meddele dispensation, og at driftsmæssige hensyn bør vægtes lavere end hensynet til fredningens formål.

Herudover indeholder klagen en gentagelse af nogle af de synspunkter, der blev fremført af klager under fredningsnævnets behandling af sagen.

Hørsholm Kommunes bemærkninger til klagen

Hørsholm Kommune har den 11. august 2017 oplyst, at der på nuværende tidspunkt er 193 parkeringspladser i området til deling mellem Kokkedal Golfklub, Rideklub Kokkedal Slot og øvrige brugere. Det er desuden oplyst, at kommunen en lørdag i august 2017, hvor vejret var godt og der blev fejret bryllup på slottet, observerede følgende om parkeringskapaciteten:

- Ved parkering langs muren, i skovbrynet og nord for avlsgården var der få ledige pladser.
- Ved herskabsstalden var der optaget.
- Ved golfklubben var der mange ledige pladser.

Ansøgers bemærkninger til klagen

Ansøger har den 29. august 2017 bemærket, at størrelsen af teltilbygningen arealmæssigt ikke overskrider den i 2006 tilladte udvidelse af terrassen.

Ansøger har derudover oplyst, at kælderrestauranten, der har en kapacitet på 70 kuverter, vil være lukket i perioden mandag til torsdag i de måneder, hvor teltilbygningen kan anvendes, hvilket typisk vil være fra 1. maj til 1. oktober. Det er derfor ifølge ansøger ikke korrekt, at restaurantens kapacitet forøges i større omfang, som anført af klager. Ansøger finder som følge heraf heller ikke, at klagers bemærkninger om et øget behov for parkeringspladser i området er relevant.

Det er endvidere anført, at slotsbygningens udseende efter ansøgers opfattelse overholder fredningsnævnets afgørelse fra 2006, idet telt-tilbygningen ikke væsentligt ændrer bygningens udseende. Efter ansøgers opfattelse er teltilbygningen på alle måder tilpasset slottets udseende og sydfacadens hovedkomposition, ligesom det fortsat er muligt at se det væsentligste af facaden.

Ansøger har herudover bemærket, at der på den godkendte terrasse var opstillet store parasoller, der i et vist omfang kan sammenlignes med telbygningens overdækning, og at alternativet til teltilbygningen således ikke er terrasse uden overdækning.

Ansøger har efterfølgende den 27. november 2017 fremsendt supplerende materiale til klagesagen i form af en redegørelse for historien bag Kokkedal Slot samt en arkitektonisk vurdering af det ansøgte, udarbejdet af arkitekt P 1 . Ifølge denne opfattes teltilbygningen i kraft af sin udformning blandt andet som en styrkelse af slotsbygningens arkitektur samt vidner om, at det er en moderne tilbygning.

Øvrige oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevareklagenævnet foretog den 16. maj 2018 en besigtigelse af området.

Klager fremlagde under besigtigelsen en ny udtalelse i sagen, udarbejdet af arkitekt P 2 . Af udtalelsen fremgår blandt andet, at denne finder, at teltilbygningen fremstår som et langt fremmedelement, der er ude af fodslag med slottets arkitektur som helhed.

Ansøger anmodede under besigtigelsen om lejlighed til at komme med bemærkninger til denne udtalelse, og fremsendte den 24. maj 2018 en supplerende udtalelse fra arkitekt P 1 . Af den supplerende udtalelse fremgår navnlig, at P 2 s vurdering efter P 1 s opfattelse er en overdramatisering af betydningen af tilbygningen. Herudover indeholder udtalelsen i det væsentligste en gentagelse af P 1 s tidligere fremsatte synspunkter.

Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har Miljø- og Fødevareklagenævnets medlemmer deltaget: Birgitte Egelund Olsen (formand), landsdommerne Norman Cleaver og Henrik Twilhøj samt de læge medlemmer Pelle Andersen-Harild, Knud Erik Hansen, Knud Mathiesen og Jens Vibjerg.

Indledende bemærkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

- Om opførelsen af teltilbygningen er i strid med fredningens formål, og
- om der kan meddeles lovliggørende dispensation fra fredningsbestemmelserne til at beholde teltilbygningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Retsgrundlaget

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og hel eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningen og fredningens formål

Kokkedal Slot og området omkring slottet ligger inden for fredningens delområde F1.

Af fredningskendelsen af 21. december 1977 fremgår følgende af fredningsbestemmelsernes pkt. A om formålet med fredningen:

”Formålet med nærværende fredning er at bevare landskabet omkring Kokkedal således, at området til stadighed kan bevarer og tillige udbygges med hensyn til naturvidenskabelige værdier, herunder varetægelse af undervisningsmæssige interesser, og med hensyn til de med en landskabsbevarelse forenelig rekreativ anvendelse af de fredede arealer.

Bygninger tillades anvendt til landbrugsmæssige formål, kulturelle formål, klub- og mødevirksomhed og med tilknytning hertil mindre restaurations- og hotelvirksomhed.”

I fredningskendelsens pkt. B om bebyggelse mv. fastsættes blandt andet følgende:

- ”1. De fredede arealer må ikke yderligere bebygges uden fredningsnævnets godkendelse.
De eksisterende bygninger beliggende i område F1 skal i videst muligt omfang bevarer i deres ydre.
Genopførelse samt ombygninger og mindre tilbygninger til de eksisterende huse kan foretages med fredningsnævnets godkendelse.
Det for landbrugsdriften nødvendige byggeri af stalde, ladebygninger mv. skal kunne foretages indenfor område F1 og i umiddelbar tilknytning til eksisterende bebyggelse uden godkendelse.
2. Der må ikke opstilles skure og andre letflyttelige indretninger af bygningsmæssig karakter, ej heller campingvogne, telte eller til beboelse tjenlige indretninger. Dog skal det være tilladt at opstille midlertidige arbejdsskure, når disse er nødvendige for den egentlige skov- eller landbrugsdrift.”

Overfredningsnævnet bemærkede i forbindelsen med forslaget fra 1987 om at ændre fredningen for et areal omkring slottet, blandt andet, at den omstændighed, at formålsbestemmelsen indeholder en begrænsning af den tilladte anvendelse af bygninger i det fredede område, må ses som udtryk for, at dette forhold blev tillagt væsentlig betydning under de drøftelser mellem kommunen, Fredningsplanudvalget og Danmarks Naturfredningsforening, som på fredningstidspunktet førte til en enig indstilling til Fredningsnævnet om at gennemføre fredningen med det indhold, som fremgår af kendelsen.

Fredningsnævnet ses ikke i den aktuelle sag at have forholdt sig særskilt til spørgsmålet om, hvorvidt det ansøgte er i strid med fredningens formål.

Et enigt Miljø- og Fødevareklagenævn finder, at opførelsen af den ansøgte teltilbygning i direkte tilknytning til slottet, ikke i sig selv er i strid med fredningens formål.

Nævnet har ved vurderingen heraf lagt vægt på, at fredningens formålsbestemmelse ikke indeholder et eksplicit forbud mod bebyggelse, samt at det af fredningsbestemmelserne fremgår, at der med fredningsnævnets godkendelse kan foretages blandt andet ombygninger og mindre tilbygninger til eksisterende huse.

Spørgsmålet er herefter om der i henhold til § 50, stk. 1, kan meddeles lovliggørende dispensation fra bestemmelserne i fredningskendelsen til at beholde teltilbygningen.

Dispensation – naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1

Fredningsnævnet har tidligere dispenseret fra fredningen til at foretage til- og ombygninger af slottet samt de øvrige bygninger på slotsområdet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal hertil bemærke, at ingen af fredningsnævnets forudgående afgørelser om dispensation til ombygning mv. på slotsområdet har været behandlet af klagenævnet.

Det er efter oplysningerne om baggrunden for fredningen Miljø- og Fødevareklagenævnet opfattelse, at det er en væsentlig del af fredningen at sikre, at slottet og de øvrige bygninger på slotsområdet anvendes i overensstemmelse med fredningen, samt at bygningerne bevares som på fredningstidspunktet, herunder at der ikke opføres bygninger, tilbygninger eller lignende, der medfører væsentlige ændringer af bygningernes fremtræden.

Nævnet bemærker samtidig, at det af fredningskendelsen blandt andet fremgår, at de eksisterende bygninger på slotsområdet i videst muligt omfang skal bevares i deres ydre, samt at der ikke må opstilles skure og andre letflyttelige indretninger af bygningsmæssig karakter.

Et flertal på fem af Miljø- og Fødevareklagenævnets medlemmer finder på baggrund af en samlet vurdering, herunder besigtigelsen af området, at der ikke bør meddeles dispensation fra fredningen til at beholde den opførte teltilbygning.

Flertallet har navnlig lagt vægt på, at tilbygningen efter flertallets opfattelse påvirker oplevelsen af Kokkedal Slot og landskabet omkring slottet på en måde, der ikke er i overensstemmelse med hensigten med fredningen eller med fredningsbestemmelserne.

Efter flertallets vurdering fremstår teltilbygningen som et fremmedelement, der ændrer slottets udseende, og som opleves som kompromitterende i forhold til slottet og de øvrige bygninger på slotsområdet.

Flertallet har desuden tillagt det vægt, at fredningsnævnet i forbindelse med sagen om renovering og udbygning af bygningerne på slotsområdet i 2006 tog stilling til et samlet projekt, med det formål at ombygge og indrette bygningerne til den nuværende anvendelse og drift.

Efter flertallets vurdering vil en dispensation til den ansøgte udvidelse af slottet kunne medføre præcedensvirkning i forhold til fremtidige ansøgninger om opførelse af tilbygninger og lignende indretninger på slotsområdet.

Mindretallet (Knud Mathiesen og Jens Vibjerg) stemte for at stadfæste fredningsnævnets afgørelse om lovliggørende dispensation. Mindretallet fandt, at teltilbygningen ikke har en sådan udformning, at der er tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets afgørelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø og Fødevareklagenævnet ændrer Fredningsnævnet for Nordsjællands afgørelse af 30. april 2017 om lovliggørende dispensation til at beholde en teltilbygning, der er opført i tilknytning til Kokkedal Slot på matr. nr. ■■■ Vallerød By, Hørsholm, beliggende A 1 ■■■, 2970 Hørsholm, til et afslag.